

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 14Co/27/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8107209607
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Majerník
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8107209607.4

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Majerníka a členov senátu JUDr. Viery Zolákovej a JUDr. Andreja Radomského v spore žalobcov 1/ F. W., M.. G., T.. XX.X.XXXX, H. S. XX, Y., 2/ J. G., T.. XX.X.XXXX, H. U. R. XX, Y., obaja právne zastúpení JUDr. Zsolt Suver, advokát, Murgašova 3, Košice, IČO: 35554002, proti žalovanému BUDIŠ a.s. so sídlom Budiš, 038 23 Dubové, IČO: 36 396 591, o ochranu osobnosti, o odvolaní žalobcov proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č. k. 17C/93/2007-526 zo dňa 4.10.2019, jednomyseľne takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku pod bodom II. o náhrade trov konania o zaplatenie finančného zadosťučinenia.

II. Zrušuje uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku pod bodom I. o zastavení konania, pod bodom III. o náhrade trov konania o vyslovenie porušenia osobnostných práv a pod bodom IV. o náhrade trov štátu a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Žalobcovia sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 25.4.2007 domáhali voči žalovanému vyslovenia, že žalovaný porušil osobnostné práva žalobcov tým, že použil ich obrazovú snímku bez ich súhlasu na reklamné účely. Zároveň sa voči žalovanému domáhali zaplatenia finančného zadosťučinenia vo výške 250.000,- Sk (8.298,48 eur), a to pre každého zo žalobcov.

2. Rozsudkom Okresného súdu Prešov č.k. 17C/93/2007-211 zo dňa 13.10.2010 súd rozhodol tak, že výrokom I. vyslovil porušenie osobnostných práv žalobcov, výrokom II. priznal každému zo žalobcov finančné zadosťučinenie za neoprávnený zásah do osobnostných práv žalobcov sumu 5.000,- eur, výrokom III. vo zvyšku žalobu zamietol a výrokom IV. - VI. rozhodol o nároku na náhradu trov konania.

3. Krajský súd v Prešove, na základe odvolania podaného žalovaným, uznesením č. k. 14Co/12/2011 - 237 zo dňa 22.09.2011 zrušil rozsudok v napadnutej časti, t. j. s výnimkou výroku, ktorým bol vo zvyšku návrh zamietnutý a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Následne Okresný súd Prešov rozsudkom č. k. 17C/93/2007-372 zo dňa 30.9.2013 rozhodol tak, že výrokom I. vyslovil porušenie osobnostných práv žalobcov, výrokom II. priznal každému zo žalobcov finančné zadosťučinenie za neoprávnený zásah do ich osobnostných práv vo výške 5.000,- eur, výrokom III. rozhodol o nároku žalobcov na náhradu trov konania voči žalovanému a zároveň rozhodol o ich výške a výrokom V. rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť súdny poplatok. Dopĺňacím rozsudkom č.k. 17C/93/2007-410 zo dňa 9.1.2014 súd prvej inštancie rozhodol o povinnosti žalovaného nahradiť štátu trovy konania vo výške 947,32 eur.

5. Krajský súd v Prešove rozhodol, na základe odvolania žalovaného, rozsudkom č. k. 14Co/73/2014-434 zo dňa 12.2.2015 tak, že potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s dopĺňacím

rozsudkom vo výroku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcom po 5.000,- eur. V ostatných výrokoch rozsudok v spojení s doplniacím rozsudkom zrušil a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Uvedené rozhodnutie odôvodnil tým, že z vykonaného dokazovania bol preukázaný neoprávnený zásah do práva žalobcov na ochranu ich osobnosti zo strany žalovaného, a to použitím podobizne žalobcov bez ich súhlasu na reklamné účely žalovaného. Uvedeným konaním došlo k vzniku závažnej ujmy na strane žalobcov a to v dôsledku ich vystavenia rôznym útokom, prejavom nedôvery a konfliktom s materským tanečným klubom, ktoré v konečnom dôsledku viedli k rozpadu tanečného páru. Čo sa týka zrušujúceho výroku, k uvedenému odvolací súd konštatoval, že zo žaloby ako aj z ich ďalších podaní a vyjadrení je zrejmé, že žalobcom ide o peňažnú satisfakciu s výslovným vylúčením morálnej satisfakcie, preto zostala nezodpovedaná otázka, čoho sa domáhajú prvým naformulovaným petitom žaloby. Úlohou súdu prvej inštancie teda bolo zistiť, či sa nejedná o určovaciu žalobcu v zmysle § 80 písm. c) O.s.p. (t.č. § 137 CSP) a následne sa vysporiadať s procesnými a hmotnoprávnymi podmienkami na rozhodnutie o takomto petite. Vzhľadom k tomu, že od rozhodnutia o tejto časti žaloby sú závislé aj ďalšie výroky, či už o náhrade trov konania medzi stranami sporu, ale aj vo výroku o náhrade trov štátu, ale aj o povinnosti zaplatiť súdny poplatok, odvolací súd zrušil tieto súvisiace výroky.

6. Výrok o povinnosti žalovaného zaplatiť každému zo žalobcov titulom finančného zadost'učinenia sumu 5.000,- eur nadobudol právoplatnosť dňa 13.3.2015 a vykonateľnosť dňa 31.3.2015.

7. Žalobcovia, na výzvu Okresného súdu Prešov zo dňa 28.5.2018, aby oznámili, či žalobu v časti určenia, že žalovaný porušil ich osobnostné práva tým, že použil ich obrazovú snímku bez ich súhlasu na reklamné účely berú späť uviedli, že žalobcom bola právoplatným rozhodnutím súdu priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch na tom istom skutkovom základe, na ktorom sa domáhali vyslovenia porušenia svojich osobnostných práv, preto s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 3Cdo/100/01 z 28.5.2002, zverejnené v Zbierke súdnych rozhodnutí pod R 110/2003 majú žalobcovia za to, že vo vzťahu k tejto časti o vyslovenie porušenia osobnostných práv žalobcov je daná prekážka právoplatne rozhodnutej veci, preto súd prvej inštancie je povinný konanie podľa § 161 ods. 2 CSP konanie v uvedenej časti zastaviť.

8. Okresný súd Prešov uznesením č.k. 17C/93/2007-526 zo dňa 4.10.2019 vo výroku I. konanie o vyslovenie porušenia osobnostných práv žalobcov zastavil, vo výroku II. - IV. rozhodol o nároku na náhradu trov konania, a to tak, že v konaní o zaplatenie finančného zadost'učinenia majú žalobcovia v 1/ a v 2/ rade právo na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %, v konaní o vyslovenie porušenia osobnostných práv žalobcov má žalovaný právo na náhradu trov konania voči žalobcom v 1/ a 2/ rade v rozsahu 100 % a čo sa týka náhrady trov konania štátu žalobcovia sú spoločne a nerozdielne povinní nahradiť štátu trovy konania v rozsahu 50 % a žalovaný taktiež v rozsahu 50 %.

9. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil tým, že v konaní o žalobe žalobcov o vyslovenie porušenia osobnostných práv žalobcov nemôže súd ďalej konať, lebo túto otázku ako predbežnú posudzoval v konaní o plnení z porušenia osobnostných práv žalobcov a uvedené rozhodnutie predstavuje prekážku res iudicata podľa § 230 CSP, a preto v uvedenej časti konanie zastavil. Čo sa týka trov konania súd prvej inštancie rozhodol na základe § 255 ods. 1, 2 a § 256 CSP, pričom konštatoval, že žalobcovia mali plný úspech v konaní o zaplatenie finančného zadost'učinenia, preto im súd priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 % v uvedenej časti konania. V časti o vyslovenie porušenia osobnostných práv mal súd za to, že žalobcovia zaviniли zastavenie konania svojím podaním procesne neprípustnej žaloby, preto v tejto časti súd priznal nárok na náhradu trov konania žalovanému voči žalobcom. Pokiaľ ide o výrok o povinnosti nahradiť štátu trovy konania, súd prvej inštancie konštatoval, že z rozpočtových prostriedkov súdu bolo znalcovi vyplatené znalečné, preto je nutné štát považovať za subjekt konania, ktorému patrí náhrada za prostriedky vynaložené na konanie. Vzhľadom k porovnateľnému úspechu v konaní súd uložil povinnosť žalobcom spoločne a nerozdielne v rozsahu 50% a žalovanému taktiež v rozsahu 50 % nahradiť štátu trovy konania.

10. V zákonom stanovenej lehote podali voči predmetnému uzneseniu odvolanie žalobcovia, ktoré odôvodnili tým, že v čase podania žaloby neboli zastúpení právnym zástupcom a tak žalobu naformulovali spôsobom, že v prvom rade sa domáhali vyslovenia porušenia ich osobnostných práv konaním žalovaného, pričom tento výrok považovali za nevyhnutný na posúdenie ich nároku na priznanie finančného zadost'učinenia. Zároveň uviedli, že pred podaním žaloby sa snažili so žalovaným dohodnúť, avšak ten ich nárok absolútne poprel, bez toho, aby sa im aspoň neospravedlnil. Poukázali

na to, že žalobu podávali najmä v záujme očistenia ich mena v tanečnom svete, nakoľko boli aktívnymi športovcami. Už samotný výrok o porušení práv v súdnom konaní proti žalovanému, ktorý má významne postavenie na dodávateľskom trhu, považovali za morálne zadosťučinenie a priznanie pochybenia žalovaného. Poukázali na to, že súd tento nárok posúdil ako predbežnú otázku kladne, t.j. posúdil ju v súlade s tvrdením žalobcov, že došlo k porušeniu ich osobnostných práv. Vzhľadom k tomu, že im bol priznaný nárok na finančné zadosťučinenie z dôvodu, že došlo k porušeniu ich osobnostných práv, je pre nich nepochopiteľné, že sú neúspešní v časti o určenie porušenia ich osobnostných práv. Uvedené rozhodnutie preto považujú za absolútne arbitrárne, formalistické a v rozpore so zásadou spravodlivého súdneho konania. Uviedli, že súd nemôže posudzovať žalobcov ako neúspešných len formálne, a to preto, že technicky naformulovali v žalobnom petite výrok o porušení ich osobnostných práv samostatne, pretože v konečnom dôsledku boli úspešní aj v tomto nároku, keďže im bolo priznané finančné zadosťučinenie. Poukázali na to, že obidva žalobné návrhy boli uplatnené na tom istom skutkovom základe, preto aj dokazovanie bolo svojim obsahom identické a nevyžadovalo ani ďalšie náklady na jeho vykonanie. Žalobcovia namietali aj správnosť výroku I., a to výroku o zastavení konania z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci, keďže podľa názoru žalobcov, s poukazom na rozhodnutie R110/2003, bol už predmet konania o vyslovení porušenia práv skonzumovaný výrokom o povinnosti nahradiť žalobcom finančné zadosťučinenie z titulu porušenia ich osobnostných práv, preto mali za to, že súdu neostal žiadny nárok, o ktorom by mal ešte rozhodnúť, a teda nebolo potrebné vydávať osobitné uznesenie o zastavení časti konania, keďže už posúdením predbežnej otázky bol žalobný petit vyčerpaný. Na základe uvedeného mali žalobcovia za to, že výrok o zastavení je len formalistický, nadbytočný a taktiež aj mätúci, pretože práve na základe tohto výroku považoval okresný súd žalobcov za neúspešných v časti o určenie porušenia ich práv. Na základe vyššie uvedených skutočností žalobcovia navrhli, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v časti I. výroku zrušil a v časti výroku II., III. a IV. zmenil tak, že žalovanému uloží povinnosť nahradiť žalobcom spoločne a nerozdielne trovy prvostupňového konania, odvolacieho konania a aj dovolacieho konania v rozsahu 100 % a zároveň žalovanému uloží povinnosť nahradiť trovy štátu v rozsahu 100 %.

11. Krajský súd v Prešove pred vecným prejednaním podaného odvolania vyzval žalobcov, aby v lehote 10 dní oznámili skutočnosť podstatné pre postup v konaní a pre rozhodnutie o podanom odvolaní. Odvolací súd oznámil žalobcom, že z obsahu spisu je bez akýchkoľvek pochybností zrejmé, že žalobcovia popisom rozhodujúcich skutočností a formuláciou navrhovaného súdneho rozhodnutia uplatnili okrem požiadavky finančnej náhrady za zásah do osobnostných práv aj nárok na určenie, že žalovaný porušil ich osobnostné práva tým, že použil ich obrazovú snímku bez ich súhlasu na reklamné účely. K uvedenému záveru o dvoch žalobou uplatnených nárokoch, dospel odvolací súd už aj v rozhodnutí č.k. 14Co/12/2011-237 z 22.9.2011. Vzhľadom však na obsah podania žalobcov zo dňa 28.5.2018 a obsah odvolania mal odvolací súd za to, že je možné, že títo už na vecnom prejednaní tejto určovacej žaloby nemajú záujem. S poukazom na uvedené vyzval odvolací súd žalobcov, aby jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností oznámili odvolaciemu súdu, či uvedené prejavy ich vôle treba považovať za jednostranný procesný úkon, ktorým prejavili svoju vôľu nepokračovať ďalej v konaní o tejto časti žaloby s úmyslom dosiahnuť zastavenie konania o tejto časti žaloby, a teda či ich odpoveď na výzvu súdu prvej inštancie z 28.5.2018 je čiastočným späťvzatím žaloby. Odvolací súd upovedomil žalobcov o tom, že v prípade, ak by dospel k záveru, že nedošlo k späťvzatiu návrhu v časti o určenie porušenia ich osobnostných práv, odvolací súd by musel zrušiť uznesenie súdu prvej inštancie a vrátiť mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, teda na vecné rozhodnutie o tejto časti podanej žaloby.

12. Žalobcovia v podaní zo dňa 7.1.2020 oznámili odvolaciemu súdu, že žalobou sa domáhali ochrany svojich osobnostných práv, ktoré boli porušené a následne z toho dôvodu sa domáhali finančných nárokov za toto porušenie. V čase podania žaloby sa domnievali, že by mali v prvom rade formulovať aj dôvod nimi uplatňovaných finančných nárokov a tým dôvodom bolo porušenie ich osobnostných práv, pričom nešlo o určovaciu žalobu ale o žalobu v zmysle § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Žalobcovia uviedli, že až z rozhodnutia krajského súdu sa dozvedeli, že v podstate ani nemuseli formulovať žalobnú požiadavku o vyslovenie porušenia osobnostných práv ale stačilo naformulovať petit len ohľadom priznania im finančných nárokov, pretože otázku vyslovenia porušenia osobnostných práv si súd tak, či tak vyriešil ako predbežnú otázku. Zotrvali na svojom názore, že rozhodnutím o ich finančných nárokoch bola konzumovaná aj otázka vyslovenia porušenia ich osobnostných práv, preto navrhli okresnému súdu vo veci ďalej nekonať a konanie zastaviť. Na základe uvedeného a vzhľadom na výzvu odvolacieho súdu žalobcovia uviedli, že okresnému súdu vo svojej odpovedi iba vyjadrili názor, že nie je dôvod pokračovať v konaní o tejto časti ich žalobného petitu, pretože procesná situácia sa vyvinula tak, že

krajský súd v odvolacom rozhodnutí priznal žalobcom primerané finančné zadosťučinenie bez toho, aby osobitným výrokom deklaroval aj porušenie ich osobnostných práv, čo však znamená, že tento výrok bol skonzumovaný práve výrokom o priznaní finančného zadosťučinenia žalobcom, inak by podľa názoru žalobcov bolo priznané finančné zadosťučinenie bez právneho dôvodu. Žalobcovia zotrvali na názore, že výrok o zastavení konania v tejto časti žalobného petitu je nadbytočný a okresný súd mal rozhodnúť už len o náhrade trov konania, pričom žalobcovia boli v celom rozsahu žaloby úspešní, a teda im mal byť priznaný 100 % nárok na náhradu trov konania.

13. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok účinný od 1.7.2016 - ďalej len „CSP“) prejednal podané odvolanie v zmysle zásad daných aplikáciou ust. § 378 a nasl. CSP. Žiada sa osobitne zdôrazniť, že odvolací súd pri prieskume napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie bol v zmysle ust. § 379 a § 380 ods. 1 CSP viazaný rozsahom odvolania i uplatnenými odvolacími dôvodmi (s výnimkou v § 380 ods. 2 CSP) tak, ako boli uplatnené v zákonnej odvolacej lehote. Odvolací súd prejednal odvolanie žalobcov bez nariadenia pojednávania. Vychádzal pritom z aplikácie ustanovenia § 385 ods. 1 CSP, pričom mal za to, že nariadenie pojednávania v predmetnej veci si nevyžadovala potreba zopakovania, či doplnenia dokazovania a ani dôležitý verejný záujem. Na základe takéhoto prieskumu uvedeného rozhodnutia súdu prvej inštancie, i konania ktorému predchádzalo, dospel odvolací súd po prejednaní veci v senáte k záveru, že na základe podaného odvolania je potrebné uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku II. potvrdiť a vo výroku I., III. a IV. zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie.

14. Žalobcovia namietali, že výrok o zastavení konania je nadbytočný, keďže výrokom o priznaní finančného zadosťučinenia bol konzumovaný predmet konania. Rovnako poukázali aj na to, že súd nemôže posudzovať žalobcov ako neúspešných len preto, že výrokom I. sa domáhali vyslovenia porušenia ich osobnostných práv, keďže v prípade, ak by im nebola priznaná finančná náhrada aj samotné vyhovenie žalobnému návrhu vo výroku I. by pre žalobcov znamenalo očistenie ich mena v tanečnom svete. Za danej procesnej situácie, kedy bolo vyhovené ich žalobnému návrhu vo výroku II., nemožno konštatovať neúspech žalobcov ani vo výroku I. Vzhľadom na uvedené mali žalobcovia za to, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil.

15. Čo sa týka žalobcami uplatnenému odvolaciemu dôvodu, odvolací súd k tomuto uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide v prípade, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval.

16. Súd prvej inštancie zastavil konanie z dôvodu „neodstrániteľnej procesnej prekážky“ podľa § 230 CSP a to prekážky veci rozhodnutej, t.j. res iudicata. Poukázal na to, že určovacia žaloba má preventívny charakter a po porušení práv žalobcov žalovaným sú títo oprávnení podať žalobu na plnenie. Súd v predmetnom uznesení taktiež konštatoval, že v niektorých odôvodnených prípadoch, keď možno žalovať na plnenie povinnosti, môže byť daný aj naliehavý právny záujem na určení právneho vzťahu alebo práva a v takom prípade môže mať opodstatnenie aj určovacia žaloba. Napriek tomu však konštatoval, že nie je možné rozhodnúť o žalobe žalobcov o vyslovenie porušenia osobnostných práv žalobcov, lebo táto otázka bola ako predbežná posúdená v konaní o plnenie z porušenia osobnostných práv žalobcov.

17. V predmetnom konaní žalobcovia podaným žalobným návrhom uplatnili nároky spojené s porušením ich práva na ochranu osobnosti. Konanie o ochranu osobnosti je konanie návrhové, ktorého procesný nárok je vymedzený jeho predmetom (tzv. petitom žaloby) a základom (t.j. právne relevantnými skutočnosťami, na ktorých je petit založený). Už v rozhodnutí 14Co/73/2014, 14Co/74/2014-434 z 12.2.2015 sa odvolací súd touto otázkou v nadväznosti na formuláciu navrhovaného rozsudového výroku a skutkového zdôvodnenia podanej žaloby zaoberal. Na dôvody uvedené v označenom rozhodnutí na stranách 16 - 17 odkazuje odvolací súd aj teraz, pretože nedošlo k žiadnej zmene (podľa procesných úkonov strán), ktorá by uvedený vyslovený názor súdu odôvodňovala zmeniť. Odvolací súd uvedeným rozhodnutím zrušoval rozsudok súdu prvej inštancie o určení porušenia osobnostných práv nie pre prekážku res iudicata, ale z dôvodu, že uvedený výrok rozsudku súdu prvej inštancie bol najmä nepreskúmateľným, žalobcovia nezodpovedali otázku o čo im touto určovacou časťou žaloby

ide a nepreukázali právny záujem na takto formulovanej časti žaloby. Ani v nasledujúcom pokračovaní konania nevyvstali skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zastavenie konania o určovacej časti žaloby pre prekážku právoplatne rozhodnutej veci.

18. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje aj na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5Cdo/280/2010 z 20.10.2011, v zmysle ktorého „Prekážku prv začatého súdneho konania (litispendencia) upravuje ustanovenie § 83 O.s.p. Táto prekážka zabraňuje, aby na súde prebiehalo iné súdne konanie v tej istej veci. Táto prekážka je daná, ak na ktoromkoľvek súde v Slovenskej republike je začaté konanie, ktoré má rovnakých účastníkov, rovnaký predmet konania a rovnaké skutkové okolnosti, od ktorých sa odvodzuje právo. Ak nie je splnený čo len jeden znak, nejde o tú istú vec. Totožnosť predmetu konania je totožnosť nároku uplatneného z rovnakého skutkového základu či skutkového deja. O tých istých účastníkoch ide aj vtedy, ak v konaní vystupujú nositelia práv z rovnakého právneho vzťahu v opačnom procesnom postavení, a tiež vtedy, ak v neskoršom konaní vystupujú právni nástupcovia účastníkov už skončeného konania. Totožnosť predmetu konania je daná vtedy, keď ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, na základe ktorých bol uplatnený (t.j. ak je založený na rovnakých skutkových okolnostiach a rovnakom právnom dôvode). Podmienky totožnosti účastníkov konania a totožnosti predmetu konania musia byť splnené súčasne. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej (rei iudicatae) znamená, že sa už raz v tej istej veci právoplatne rozhodlo. Je vyslovená v ustanovení § 159 ods. 3 O.s.p. K jej porušeniu dôjde vtedy, ak sa začne opätovne konať medzi tými istými účastníkmi a o tej istej veci, hoci už bolo vo veci právoplatne rozhodnuté. Za tu istú vec treba v novom konaní považovať ten istý nárok, o ktorom sa už prv právoplatne rozhodlo, ak sa opiera o ten istý právny dôvod vyplývajúci z totožného skutkového stavu. O prekážku rozsúdenej veci nejde, ak chyba čo i len jeden z uvedených znakov.“

19. Na naplnenie pojmu „tá istá vec“ sa vyžaduje, aby v konaní boli tie isté subjekty práva, ktoré vystupovali v pôvodnom konaní ako sporové strany, a ten istý predmet konania (to znamená, že ide o totožný nárok uplatnený z totožného skutkového základu medzi totožnými subjektmi ? nie je pritom rozhodujúce, či pôvodné strany vystupujú v pôvodných procesných postaveniach).

20. Na základe uvedeného nemožno v predmetnom konaní konštatovať, že sa jedná o vec rozhodnutú, t.j. res iudicatu, nakoľko v predmetnom prípade sa nejedná o totožnosť predmetu konania, t.j. totožnosť uplatneného nároku. Žalobcovia sa žalobou domáhali jednak vyslovenia porušenia ich osobnostných práv, pričom vyhovie ich žalobe aj len v predmetnom rozsahu, by pre nich znamenalo ochranu ich oprávnených záujmov, čo sa týka preukázania použitia ich obrazovej snímky bez ich súhlasu na reklamné účely, čím by došlo k „očisteniu ich mena“ pred tanečným klubom, ktorého boli členmi. Druhým výrokom sa domáhali finančného zadosťučinenia podľa § 13 Občianskeho zákonníka ako nároku z titulu porušenia ich osobnostných práv. Na základe uvedeného je nevyhnutné konštatovať, že sa jedná o dva samostatné nároky, ktorých sa môžu žalobcovia domáhať za predpokladu, že dôjde k porušeniu ich osobnostných práv, pričom každý z uvedených nárokov predstavuje iný druh ochrany práv žalobcov. Na základe uvedeného v predmetnom prípade neboli splnené procesné podmienky na zastavenie konania pre existenciu procesnej prekážky veci rozhodnutej podľa § 230 CSP.

21. Odvolací súd má za to, čo zároveň vyplýva aj z odvolania žalobcov, že v predmetnom konaní mali žalobcovia záujem na vyslovení porušenia ich osobnostných práv konaním žalovaného a to samostatným výrokom, keďže aj týmto vyslovením porušenia ich práv by došlo k ochrane ich právom chránených záujmov vo vzťahu k tanečnému klubu, ktorého boli žalobcovia členmi a ktorý mal oprávnenie sa vyjadrovať k marketingovým a prezentačným aktivitám žalobcov. Vzhľadom na uvedené Krajský súd v Prešove v uznesení č.k. 14Co/73/2014-434 zo dňa 12.2.2015 uložil súdu prvej inštancie povinnosť zistiť, či žalobný návrh I. žalobcov, ktorým sa domáhali vyslovenia porušenia ich práv je potrebné posúdiť ako určovaciu žalobu v zmysle § 80 písm. c) O.s.p. (t.č. 137 CSP) a následne, aby sa súd vysporiadal s procesnými a hmotnoprávnymi podmienkami na rozhodnutie o takomto petite.

22. Žalobcovia na výzvu súdu, či trvajú na vyslovení, že žalovaný porušil ich osobnostné práva tým, že použil obrazovú snímku bez ich súhlasu na reklamné účely uviedli, že nakoľko im bola právoplatným rozhodnutím súdu priznaná náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch na tom istom skutkovom základe, na ktorom sa domáhali vyslovenia porušenia svojich osobnostných práv, majú za to, že vo veci už bolo právoplatne rozhodnuté, čím nie sú splnené podmienky na ďalšie konanie a je nevyhnutné podľa § 161 ods. 2 CSP konanie zastaviť. Súd prvej inštancie sa s uvedeným konštatovaním stotožnil a zastavil

konanie pre neodstrániteľnú procesnú prekážku veci rozsúdenej podľa § 230 v spojení s § 161 ods. 2 CSP.

23. Odvolací súd vyzval žalobcov, vzhľadom na ich skoršie podania a to odpoveď na výzvu a odvolanie, z ktorých je odvolaciemu súdu zrejmé, že žalobcovia už netrvajú na vecnom prejednaní podanej žaloby v časti o vyslovenie porušenia osobnostných práv, aby v lehote 10 dní jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností oznámili odvolaciemu súdu, či ich prejavy vôle treba považovať za jednostranný procesný úkon, ktorým prejavili vôľu nepokračovať ďalej v konaní a či teda odpoveď na výzvu súdu prvej inštancie z 28.5.2018 je potrebné považovať za čiastočné späťvzatie žaloby. Odvolací súd v uvedenej výzve zároveň poukázal na skutočnosť, že „v právnej teórii i v praxi sa rozlišujú prostriedky občianskoprávnej ochrany všeobecného osobnostného práva, ktoré môžu byť všeobecné, alebo osobitné (zvláštne, špecifické). Medzi tzv. všeobecné patria aj určovacie žaloby v zmysle ust. §80 písm. c) O.s.p., u ktorých je vždy nevyhnutné trvať na preukázaní naliehavého právneho záujmu. Takéto závery sú vyjadrené v právnej teórii. Podľa súdnej praxe majú pre občianskoprávnu ochranu fyzických osôb najvyšší význam vyššie uvedené prostriedky osobitnej (zvláštnej, špecifickej) súdnej petitórnej ochrany, ktorá má svoj základ v ustanovení § 13 Občianskeho zákonníka; pre prípad neoprávneného zásahu do osobnosti fyzickej osoby vymedzuje triedu prostriedkov občianskoprávnej ochrany - žalobu zdržovaciu (negatórnu), odstraňovaciu a žalobu satisfakčnú. Zákon v ustanovení § 13 Obč. zák. nevymedzuje, čo sa rozumie pod zadosťučinením, ani čo sa rozumie pod primeraným zadosťučinením. Zadosťučinenie spočíva v určitom plnení, ktoré môže byť buď morálnym plnením alebo peňažným plnením, ktorých cieľom je so zreteľom na všetky okolnosti konkrétneho prípadu, zodpovedajúcim spôsobom zmierniť nepriaznivý následok neoprávneného zásahu.... V rámci súdnej ochrany za zásah do osobnostných práv nemožno vylúčiť ani konštatovanie výroku súdneho rozhodnutia, že došlo k porušeniu práva na ochranu osobnosti ale aj pri takejto forme ochrany treba vychádzať z rohu, že ide o konanie návrhové.“ (napr. Švestka J., Jehlička, O., Paulik, P., Plecítý, V., Knap, K.,: Ochrana osobnosti podľa občianskeho práva, 3.prepracované a doplnené vydanie, Praha, Linde-Praha, 1994, s.141-142) Žalobcovia v podaní zo dňa 7.1.2020 ako odpovedi na výzvu odvolacieho súdu uviedli, že v žalobe naformulovali petit konštatovania o porušení osobnostných práv, od ktorého následne odvíjali finančné nároky za toto porušenie. Taktiež zotrvali na svojich skorších tvrdeniach spočívajúcich v tom, že nemohli mať vopred vedomosť ako sa situácia vyvinie a či náhodou v priebehu konania žalovaný neuzná ich nárok na vyslovenie porušenia ich osobnostných práv, a teda či toto deklarovanie nebude pre nich postačujúce. Na základe uvedeného mali za to, že žalobný petit naformulovali správne aj s výrokom o porušení ich osobnostných práv.

24. Na základe uvedených skutočností odvolací súd uzatvára, že v konaní pred súdom prvej inštancie nebola preukázaná existencia dôvodu na zastavenie konania podľa § 230 CSP, keďže ako už odvolací súd vyššie konštatoval, žalobcovia sa v predmetnom konaní domáhali dvoma žalobnými návrhmi dvoch samostatných nárokov a to jednak vyslovenia porušenia ich osobnostných práv a zároveň priznania finančného zadosťučinenia. Uvedené výroky nemožno stotožňovať a taktiež ani nemožno dospieť k záveru, že priznaním finančného zadosťučinenia bolo rozhodnuté aj o petite týkajúcom sa vyslovenia porušenia osobnostných práv žalobcov, nakoľko ako vyplýva aj zo samotného odvolania žalobcov, vyslovením porušenia osobnostných práv žalobcov by bola poskytnutá čiastočná ochrana ich práv, keďže uvedeným výrokom súdu by došlo k „očisteniu ich mena“. Na základe uvedeného odvolací súd konštatuje, že neexistuje procesná prekážka konania, ktorá by bránila pokračovaniu v konaní a splneniu zákonnej povinnosti súdu rozhodnúť o celom uplatnenom nároku žalobcov. Ak žalobcovia nemajú záujem na pokračovaní v konaní, majú procesnú možnosť disponovať s konaním, a teda zobrať žalobu v predmetnej časti späť podľa § 145 ods. 2 CSP, v opačnom prípade je súd prvej inštancie pokračovať v konaní a rozhodnúť o celom predmete konania ako bol vymedzený žalobným petitom.

25. Odvolací súd na základe vyššie uvedených skutočností dospel k záveru, že súd prvej inštancie nesprávne postupoval, ak konanie o vyslovenie porušenia osobnostných práv žalobcov zastavil podľa § 230 CSP, keďže existencia procesnej podmienky- veci rozhodnutej, nebola v konaní preukázaná. Na základe uvedeného odvolací súd zrušil napadnuté uznesenie vo výroku o zastavení konania v časti o vyslovenie porušenia osobnostných práv a na tento výrok nadväzujúce výroky o nároku na náhradu trov konania v predmetnej časti a výrok o náhrade trov konania štátu podľa § 389ods. 1 písm. b) CSP.

26. Čo sa týka výroku II. napadnutého rozhodnutia, t.j. výroku o náhrade trov konania v časti o zaplatenie finančného zadosťučinenia, v uvedenom rozsahu odvolací súd napadnuté uznesenie ako vecne správne

potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP, keďže žalobcovia boli v uvedenej časti konania úspešní v plnom rozsahu a žalovaný bol neúspešný.

27. Úlohou súdu prvej inštancie bude pokračovať v konaní podľa procesnej aktivity sporových strán a rozhodnúť o zvyšnej časti žalobného petitu, ktorá po právoplatnosti rozsudku o priznaní finančného zadosťučinenia zostala ešte predmetom konania. Zároveň sporu s rozhodnutím o merite veci vo zvyšnej časti bude úlohou súdu prvej inštancie rozhodnúť aj o náhrade trov konania v predmetnej časti a náhrade trov štátu podľa výsledku konania vo veci samej. V rámci rozhodovania o nároku na náhradu trov konania medzi sporovými stranami zostane tak potreba rozhodovania len vo vzťahu k časti žaloby o určenie s použitím pravidiel uvedených v ust. § 255 a nasl., aj s prípadným využitím ust. § 257 CSP. Pre rozhodnutie o nároku na náhradu trov štátu odvolací súd udáva, že štátu patrí náhrada trov, ktoré skutočne vynaložil v súlade s v danom čase platnou procesnou normou ustanovením § 148 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorej mu ex lege vznikol nárok na ich náhradu, a to napriek tomu, že nová procesná úprava Civilného sporového poriadku analogické ustanovenie neobsahuje. Aplikáciou základného princípu uvedeného v čl. 4 ods. 2 Civilného sporového poriadku použitím ustanovenia § 253 ods. 1 Civilného sporového poriadku v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku a § 470 ods. 2 Civilného sporového poriadku je možné štátu náhradu trov konania voči neúspešnej strane sporu priznať aj za právnej úpravy Civilného sporového poriadku (Uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 31. júla 2018, sp.zn. 4Obo/3/2018).

28. V novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne aj o trovách odvolacieho konania § 396 ods. 3 CSP.

29. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov, § 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).